

Posudok oponenta na habilitačnú prácu:

názov práce:

Proces radikalizácie vybraných rizikových skupín adolescentov z perspektívy sociálnej práce

autor práce: *Mgr. Vladimír Lichner, PhD.*

oponent práce: *doc. PhDr. Peter Brmula, PhD.*

Aktuálnosť zvolenej témy a prepojenie so sociálnou prácou:

Tému predkladanej habilitačnej práce považujem za aktuálnu a možno povedať aj inovátorskú pre sociálnu prácu na Slovensku.

Téma, ktorú Mgr. Vladimír Lichner, PhD. predkladá, z môjho pohľadu jednoznačne súvisí s odborom sociálna práca.

V slovenských podmienkach ide o tému práce, ktorá sa neobjavuje veľmi často, čo poukazuje aj na výborný výber témy habilitačnej práce.

Posúdenie formálnej stránky práce:

Predkladaná habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na tento typ práce po formálnej stránke. Štylistika ako aj jazyk práce sú na výbornej úrovni. Citácie a spôsob citovania sú správne a v súlade s platnou citačnou normou.

Cieľ habilitačnej práce práce:

Cieľ práce, ktorý Mgr. Vladimír Lichner, PhD. naformuloval pokladám za adekvátny a primeraný vzhľadom k celkovému zameraniu a názvu práce (nachádza sa v úvode práce).

Cieľ teoretickej a výskumnej časti vzájomne súvisia a vytvárajú kompaktný celok. Výskum práce nadväzuje na spracovaný teoretický vstup habilitačnej práce. Zároveň môžem konštatovať, že stanovený cieľ sa autorovi podarilo jednoznačne naplniť.

Metódy použité pri spracovaní habilitačnej práce a jej obsah:

Mgr. Vladimír Lichner, PhD. spracoval veľmi zaujímavú a podnetnú habilitačnú prácu, čo veľmi oceňujem. Táto práca skutočne rozvíja teóriu aj výskum v sociálnej práci a právom je možné ju považovať za prínosnú pre rozvoj odboru, čo sa od habilitačnej práce aj očakáva.

Pri vlastnom spracovaní použil metódu analýzy a následnej syntézy v podobe popisu východiskovej situácie. Vo výskume pracoval doktorand s metódami relevantnými pre sociálny výskum resp. výskum v sociálnej práci.

Zvolené metódy habilitačnej práce považujem za primerané a vhodné pre prácu tohto typu. Považujem za nutné vyjadriť, že práca v pozitívnom zmysle slova svedčí o rozhlade, vedomostiach ako aj samotnej práci habilitanta.

Predkladaná habilitačná práca je vyústením niekoľkoročnej práce habilitanta v téme a oblasti.

Je jednoznačné, že spracovávaná téma autorom je na expertnej úrovni a právom môžeme konštatovať, že Mgr. Vladimír Lichner, PhD. je v slovenskej sociálnej práci považovaný za jedného z expertov k tejto téme.

Práca je výborne spracovaná do teoretickej a výskumnej časti, na ktorú nadväzuje dokonca aj aplikačná časť. Tento fakt si nesmierne cením, pretože samotná habilitačná práca si nevyžaduje aplikačnú oblasť, ale autor ju ponúka v expertnej rovine. Považujem to za výborné ukončenie práce a jasné preukázanie znalostí v spracovanej téme.

Prvá kapitola sa zameriava na teoretický koncept radikalizácie a extrémizmu. Tu autor jednoznačne preukazuje svoje znalosti a rozhľad. Kapitola sa odkazuje na významné teoretické práce, ku ktorým sa autor jednoznačne vyjadruje, resp. polemizuje s nimi, a z textu sú autorove stanoviská jasne čitateľné, čo veľmi oceňujem. Takto podaný teoretický koncept jasne preukazuje vedeckú erudíciu Mgr. Vladimíra Lichnera, PhD. ako aj schopnosť sprostredkovať čitateľovi teóriu, čo považujem za predpoklad pre habilitovaného odborníka.

Druhá kapitola je zameraná na faktory, ich pôsobenie a proces radikalizácie a samotný extrémizmus u adolescentov. V tejto kapitole autor jasne vymedzuje tému v sociálnej práci a to prostredníctvom systémových teórií. Vysvetľuje a zdôvodňuje prepojenie témy so systémovým myslením. Zároveň uvádza aj dôvody výberu tohto teoretického ukotvenia v sociálnej práci. Považujem za dôležité konštatovať, že takéto spracovanie je zrozumiteľne zdôvodnené a je možné identifikovať aj autorove vnímanie témy habilitačnej práce a napojenia na sociálnu prácu prostredníctvom jednej z jej teórií. Zaujímavé je tiež ako dokázal autor prepojiť spracovávanú tému aj s konceptom starostlivosti o seba. Následne už vyššie spomenuté faktory rozpracoval práve pomocou systémovej teórie. Takto spracovaná téma je veľmi prehľadná, zrozumiteľná a prínosná pre samotnú tému habilitačnej práce.

Tretia kapitola spracováva konkrétne možnosti sociálnej práci v intervenčnej oblasti prostredníctvom teoretického napojenia na systémovú sociálnu prácu. Samotný koncept deradikalizácie ako základné východisko pre sociálnu prácu, ktorú autor prináša v prvej podkapitole tretej kapitoly považujem za zaujímavý. Na stranách 49/50 autor vyjadruje myšlienku, ktorú môžem len podporiť, že textom habilitačnej práce prináša do slovenského priestoru sociálnej práce naozaj „prax založenú na dôkazoch“. Toto považujem za samostatnú pridanú hodnotu habilitačnej práce. Na rovnakej strane píše aj o tom, že je zámerom nastaviť určitý rámec pre sociálnu prácu na Slovensku a zohľadniť tak kultúrne dimenzie spoločnosti v ktorej sa bude realizovať. Toto opäť nemôžem inak ako len podporiť, pretože jednoznačne je sociálna práca kultúrne a spoločensky determinovaná a najmä výkon jej opatrení/služieb.

Štvrtá, výskumná kapitola je spracovaná na vynikajúcej úrovni. K metodológii výskumu nemám žiadne pripomienky. Interpretácia výskumných zistení je precízne spracovaná. Ponúka čitateľovi jasné súvislosti a vysvetlenia. V tejto časti považujem za dôležité, že autor tu preukázal vedomosti a zručnosti skúseného výskumníka, čo je tiež dôležitou súčasťou výbavy habilitovaného odborníka.

Jednoznačne je možné potvrdiť fakt, že sa podarilo autorovi preukázať opodstatnenie systémovej teórie v sociálnej práci (toto uvádza autor na s. 123).

S rešpektom prijímam a považujem za výbornú časť práce – časť aplikačnú. Tu autor preukázal význam a zmysel svojej habilitácie, ktorá prináša výsledky nielen pre vedu, a vzdelávanie, ale aj prax sociálnej práce, čo je významné prepojenie (a často aj nerealizované v mnohých habilitáciách).

Výsledky a prínos habilitačnej práce:

Predkladaná habilitačná práca prináša zaujímavé a prínosné výsledky pre sociálnu prácu. Zároveň prináša výborne spracovanú habilitačnú prácu, ktorá môže byť inšpiráciou pre slovenskú sociálnu prácu a ďalšie výskumy v spracovávanej oblasti.

Otázka k habilitačnej práci:

1. Myslíte si, že v slovenských podmienkach sociálnej práce by sme vedeli pracovať s konceptom deradikalizácie aj na školách prostredníctvom školskej sociálnej práce?

Celkové hodnotenie práce:

Predkladaná habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na tento typ práce.

Predkladanú habilitačnú prácu **odporúčam k obhajobe**
a pánovi Mgr. Vladimírovi Lichnerovi, PhD. na základe už vyššie popísaného
odporúčam udeliť titul docent
v odbore habilitačného a inauguračného konania Sociálna práca

V Ústí nad Labem dňa 28.1.2021

doc. PhDr. Peter Brnula, PhD.